

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРЕНАХ ЗАКАРПАТТЯ

Чир Н.В.

*кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму
факультету туризму та міжнародних комунікацій
Ужгородського національного університету*

Nadezda_chyr@i.ua

Закарпаття – це унікальна в природно-географічному та історико-культурному аспектах область західної України. Регіон має стійкий імідж одного з найпривабливіших і найпрестижніших туристичних районів держави, що є передумовою успішного розвитку майже усіх видів туризму, в тому числі й релігійного.

Релігійний туризм вважається історично першим видом туристичних подорожей, що може бути віднесений до періоду формування світових релігій. Тому дослідження особливостей розвитку, основних туристичних потоків з релігійною метою є доволі актуальним питанням сьогодення.

У ході дослідження нами були визначенні основні передумови, які сприяють розвитку релігійного туризму в межах області. Зокрема:

- давня і багата історія краю;
- багатонаціональний і багатоконфесійний склад населення;
- географічне положення;
- значна кількість культових споруд та зразків унікальної храмової дерев'яної архітектури;
- розгалужена транспортна інфраструктура тощо.

Закарпаття – перехрестя латинської і візантійської культури, західного і східного християнства; регіон, в якому збереглися «святі місця» католицизму, православ'я, іудаїзму, протестантизму, вірменської церкви.

В області діють 1640 релігійних організації 37 віросповідань, з яких: 1550 релігійних громад, 52 монастирі, 6 духовних навчальних закладів, 7 місіонерських товариств, 9 релігійних братств, 4 релігійні центри та 12 релігійних управлінь.

Однак забезпеченість релігійних громад культовими спорудами становить загалом 81%.

Унікальними в архітектурному відношенні є 55 дерев'яних церков у межах області. Деякі з них внесені до державного реєстру нерухомих пам'яток містобудування та архітектури місцевого та національного значення. Майже 90% дерев'яних храмів використовують як культові споруди.

Об'єктами туристичного інтересу можуть стати 40 монастирів області.

Аналіз територіального поширення сакральних культових споруд в Закарпатті свідчить про їхню концентрацію переважно у гірських північних регіонах Міжгірського, Воловецького, Великоберезнянського районів та південних частинах області в межах Берегівського, Виноградівського та Хустського районів.

Найчастіше об'єктами релігійного туризму стають Дмитрівська церква у с. Вільховиця Мукачівського району, церква Св. Архангела Михаїла у с. Руська Кучава Мукачівського району, дерев'яна церква Св. Василя Великого, церква Покрови Пресвятої Богородиці у с. Кострино Великоберезнянського району, Кирило-Мефодіївський жіночий монастир в м. Свалява, Свято-Введенський жіночий монастир в с. Кушниця Іршавського району, жіночий монастир Різдва Пресвятої Богородиці в с. Липча Хустського району.

Пріоритетом, який може і повинен використовуватись для подальшого ефективного розвитку туризму, є те, що область має залізничне сполучення практично з усіма столицями Південної та Центральної Європи. Протяжність залізничної колії регіоні становить 1132,9 км, з яких 922 км електрифіковано.

Розвитку туризму сприяє найбільш розгалужена в Україні мережа митних переходів – 19. Така «відкритість» прикордонної області для міжнародних туристичних потоків – одна з основних передумов становлення Закарпаття як привабливого туристичного регіону європейського масштабу.

Основними споживачами даного туристичного продукту в Закарпатській області є віруючі люди, а також туристи, які цікавляться історією православ'я. У турфірмах області відзначають, що останнім часом релігійним туризмом зацікавилася молодь. Все більший попит на короткострокові

програми у школярів, студентів ліцеїв і коледжів, не кажучи вже про учнів православних гімназій.

Отже, стрімкому розвитку релігійного туризму на території області сприяє наявність багатьох православних святинь, невисока вартість таких програм і, зрозуміло, потреба сучасної людини в духовній підтримці.

1. Божук Т.І. Перспективи розвитку релігійного туризму в Закарпатті / Т.І. Божук // Сталий розвиток Карпат: сучасний стан та стратегія дій : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. Львів, 2006. – С. 115-118.
2. Данилюк А. Історико-культурні туристичні ресурси України. Навчально-методичний посібник. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 82 с.
3. Історія релігії в Україні. – К., 1999. – С. 422-427.